

PATVIRTINTA
Biržų rajono savivaldybės tarybos
2006 m. rugpjūčio 11 d.
sprendimu Nr. T-145
(Biržų rajono savivaldybės tarybos
2010 m. rugsėjo 30 d.
sprendimo Nr.T-224 redakcija)

SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ MOKĖJIMO UŽ SOCIALINES PASLAUGAS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja asmens (šeimos) mokėjimą už socialines paslaugas, pagalbos pinigų mokėjimą, asmens (šeimos narių) finansinių galimybių vertinimą.
2. Tvarkos aprašas paruoštas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (Žin., 2006, Nr.17-589; 2010, Nr.53-2598), Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu (Žin., 2006, Nr.68-2510; 2010, Nr.86-4549).
3. Šiame dokumente vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme (Žin., 2006, Nr.17-589; 2010, Nr.53-2598) apibrėžtas sąvokas.
4. Šis aprašas taikomas mokėjimui už tas socialines paslaugas, kurias planuoja, skiria, kurių poreikį asmeniui (šeimai) nustato Biržų rajono savivaldybė ir kurių teikimas finansuojamas iš savivaldybės biudžeto ar savivaldybės biudžetui skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms paslaugoms finansuoti.
5. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis asmeniui (šeimai) nustatomas individualiai, atsižvelgiant į asmens (šeimos narių) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas ir asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų rūšį. Socialines paslaugas, jų turinį pagal socialinių paslaugų rūšis apibrėžia socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas.
6. Asmens (šeimos) ir paslaugas teikiančios įstaigos tarpusavio teisės ir pareigos, susijusios su asmens (šeimos) mokėjimu už specialiąsias socialines paslaugas, nustatomos rašytine socialines paslaugas gaunančio asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo (rūpintojo) sutartimi, kurioje nustatyti konkretūs asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška ir mokėjimo tvarka, asmens (šeimos) finansinių galimybių vertinimo iš naujo dėl asmens (šeimos) pajamų ir asmens turto pokyčių, įvykusių per šių paslaugų gavimo laiką, sąlygos.
7. Savivaldybės taryba gali asmenį (šeimą) atleisti nuo mokėjimo už socialines paslaugas arba sumažinti mokesťį.

II. MOKĖJIMAS UŽ BENDRĄSIAS SOCIALINES PASLAUGAS

8. Bendrosios socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas – teikiamos nemokamai.
9. Už kitas bendrąsias socialines paslaugas: asmens higienos ir priežiūros, transporto paslaugas – asmenys (šeimos) moka pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą

paslaugų teikimo ir mokėjimo už jas tvarką.

10. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dvigubą dydį, bendrosios paslaugos teikiamos nemokamai.

11. Atskaičius nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį. Tuo atveju, jei asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos lieka mažesnės už VRP dvigubą dydį, mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas peržiūrimas ir sumažinamas tiek, kad asmens pajamos liktų ne mažesnės už VRP dvigubą dydį.

III. MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINĘ PRIEŽIŪRĄ

12. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas.

13. Krizių atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, socialinė priežiūra 7 pirmąsias kalendorines dienas gali būti teikiama nemokamai.

14. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (-iai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už VRP dvigubą dydį, socialinė priežiūra teikiama nemokamai.

15. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai socialinė priežiūra teikiama šeimai, mokėjimo dydis neturi viršyti 20 procentų šeimos pajamų.

16. Už socialinės priežiūros paslaugas – pagalbos į namus paslaugas asmenys su negalia (šeimos), senyvo amžiaus asmenys (šeimos), kurių pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) didesnės už VRP dvigubą dydį, už teikiamų paslaugų valandą moka pagal Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas paslaugų kainas:

16.1. 10 procentų nustatytos pagalbos į namus paslaugų vienos valandos kainos, jei pajamos nuo 2 iki 3 VPR;

16.2. 40 procentų nustatytos pagalbos į namus paslaugų vienos valandos kainos, jei pajamos nuo 3 iki 4 VPR;

16.3. 60 procentų nustatytos pagalbos į namus paslaugų vienos valandos kainos, jei pajamos nuo 4 iki 5 VPR;

16.4. 100 procentų nustatytos pagalbos į namus paslaugų vienos valandos kainos, jei pajamos virš 5 VPR.

17. Atskaičius nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už socialinę priežiūrą dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už VRP dvigubą dydį. Tuo atveju, jei asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos lieka mažesnės už VRP dvigubą dydį, mokėjimas už socialinės priežiūros paslaugas peržiūrimas ir sumažinamas tiek, kad asmens pajamos liktų ne mažesnės už VRP dvigubą dydį.

18. Pagalbos į namus paslaugas pradėję gauti iki 2010 m. liepos 1 d., asmenys, kurių pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui) didesnės už VRP dvigubą

pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui) didesnės už VRP dvigubą dydį, už teikiamų paslaugų valandą moka 10 procentų Biržų rajono savivaldybės sprendimu patvirtintos pagalbos į namus paslaugų vienos valandos kainos.

IV. PAGALBOS PINIGŲ MOKĖJIMAS

19. Pagalbos pinigai – mėnesinė periodinė išmoka, skiriama vaikus globojančiai šeimai ar kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) veiksmingiau organizuoti pinigais.

20. Socialinės paslaugos gali būti keičiamos į pagalbos pinigus, kai nėra galimybės suteikti pagalbos į namus paslaugų, kuriais asmuo (šeima) susimoka už pagalbą kitiems asmenims, savo pobūdžiu analogišką bendrosioms socialinėms paslaugoms ar socialinei priežiūrai, tik asmens (šeimos) sutikimu.

21. Pagalbos pinigai vaikus globojančiai šeimai už vaikų priežiūrą ar globą (rūpybą) gali būti skiriami vaikus globojančios šeimos sutikimu ir Biržų rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriui pateikus išvadą apie vaikus globojančios šeimos tinkamumą globoti (rūpintis) vaikus (vaikais).

22. Pagalbos pinigai asmeniui (šeimai) skiriami Savivaldybės administracijos seniūnijos socialinio darbo organizatoriaus teikimu, tai nurodant socialinių paslaugų poreikio vertinimo formoje.

23. Prašymus dėl pagalbos pinigų skyrimo svarsto Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija. Vadovaujantis komisijos išvada pagalbos pinigų mokėjimas skiriamas Biržų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjo sprendimu.

24. Pagalbos pinigai skiriami asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (-iai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui mažesnės už VPR dvigubą dydį.

25. Pagalbos pinigų dydis per mėnesį – 1/8 minimalios algos.

26. Pagalbos pinigų skyrimo terminas – 1 metai.

27. Pagalbos pinigų suma asmeniui (šeimai) negali būti didesnė už bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros paslaugų, kurioms asmeniui (šeimai) nustatytas poreikis, kainą.

28. Pagalbos pinigų naudojimą pagal paskirtį prižiūri ir kontroliuoja Savivaldybės administracijos seniūnijų socialinio darbo organizatoriai. Pagalbos pinigų mokėjimo laikotarpiu jie lanko pinigų gavėjus namuose, vertina, ar pinigai naudojami pagal paskirtį, surašo apsilankymo aktą, kurį pateikia Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui.

29. Nustačius, kad pagalbos pinigai naudojami ne pagal paskirtį, pagalbos pinigų mokėjimas nutraukiamas. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija svarsto klausimą dėl jų pakeitimo į bendrąsias socialines paslaugas ar socialinę priežiūrą, kuriai buvo nustatytas asmens (šeimos) poreikis.

30. Pagalbos pinigų mokėjimas nutraukiamas Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjo sprendimu.

V. MOKĖJIMAS UŽ DIENOS SOCIALINĘ GLOBĄ

31. Mokėjimo už dienos socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

32. Vieno gyvenančio asmens mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

33. Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija VRP trigubo dydžio, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

34. Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija VRP trigubą dydį, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

35. Mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos dienos socialinės globos trukmei.

36. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, atsižvelgiant į teikiamų paslaugų vidutinę trukmę valandomis per savaitę, paslaugų gavėjai už vieną kalendorinį mėnesį moka:

Paslaugų trukmė valandomis per savaitę	Mokėjimo dydis (procentais nuo asmens pajamų)
20	15
30	20

37. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, gyvenantiems šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija VRP trigubo dydžio, mokėjimo dydis už paslaugas neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

38. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, gyvenantiems šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija VRP trigubą dydį, atsižvelgiant į teikiamų paslaugų trukmę valandomis per savaitę, paslaugų gavėjai už vieną kalendorinį mėnesį moka:

Paslaugų trukmė valandomis per savaitę	Mokėjimo dydis (procentais nuo asmens pajamų)
20	20
30	30

VI. MOKĖJIMAS UŽ TRUMPALAIKĘ SOCIALINĘ GLOBĄ

39. Mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

40. Asmens mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą trumpalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai asmuo, gaudamas trumpalaikę socialinę globą namuose ar socialinių paslaugų įstaigoje, maitinasi savo lėšomis, mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis mažinamas proporcingai ta dalimi, kuria sumažėja trumpalaikės socialinės globos kaina, kai į ją neįskaičiuojamos maitinimosi išlaidos pagal teisės aktų nustatytas rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas.

41. Mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį ar ne visą parą teikiamą trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos trumpalaikės socialinės globos trukmei.

42. Krizių atvejais, kai socialinės rizikos suaugęs asmuo patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, trumpalaikė socialinė globa iki 30 kalendorinių dienų teikiama nemokamai.

43. Trumpalaikė socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui teikiama nemokamai.

VII. MOKĖJIMAS UŽ ILGALAIKĘ SOCIALINĘ GLOBĄ

44. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turtą.

45. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė mažesnė už Biržų rajono savivaldybėje teisės aktais nustatytą turto vertės normatyvą.

46. Jeigu suaugusio asmens turto vertė didesnė už Biržų rajono savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

47. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis nustatomas neatsižvelgiant į asmens turtą ir neturi viršyti 80 procentų vaiko pajamų.

48. Ilgalaikė socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui teikiama nemokamai.

49. Asmenys, laikinai teisės aktų nustatyta tvarka išvykę iš ilgalaikę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos, už išvykimo laiką moka 30 procentų jiems nustatyto mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydžio. Išvykus ne ilgiau kaip trims paroms, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nemažinamas.

VIII. ASMENS (ŠEIMOS NARIŲ) FINANSINIŲ GALIMYBIŲ VERTINIMAS

50. Asmens (šeimos narių) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas negali turėti įtakos asmens (šeimos) galimybėms gauti socialines paslaugas, kurių poreikis asmeniui (šeimai) nustatytas.

51. Asmens (šeimos narių) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas vertina Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus darbuotojai.

52. Pageidaujantis gauti socialines paslaugas asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) savo seniūnijos socialinio darbo organizatoriui turi pateikti informaciją apie asmens (šeimos) pajamas.

53. Ilgalaikę socialinę globą pageidaujantis gauti asmuo ar jo globėjas (rūpintojas) savo seniūnijos socialinio darbo organizatoriui turi pateikti informaciją apie asmens pajamas ir turimą turtą.

54. Informaciją apie asmens (šeimos) pajamas ir asmens turtą asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) pateikia kartu su prašymu-paraiška skirti socialines paslaugas.

55. Išskirtiniais atvejais, kai socialinės paslaugos asmeniui (šeimai) skiriamos siekiant išvengti grėsmės asmens (šeimos) fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, finansinės galimybės gali būti vertinamos po to, kai nustatomas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikis ir jam skiriamos socialinės paslaugos.

56. Tais atvejais, kai finansinių galimybių vertinimas apima ir turto vertinimą ir šis vertinimas atliekamas vėliau, negu pradedamos teikti socialinės paslaugos, asmeniui mokėjimo už socialines paslaugas dydis skaičiuojamas ir už praėjusio laikotarpio suteiktas socialines paslaugas.

57. Asmens (šeimos narių), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančio (-ių) socialinę

pašalpą, finansinės galimybės nevertinamos.

58. Asmens (šeimos narių) finansinės galimybės nevertinamos, kai asmuo (šeima) sutinka mokėti visą socialinių paslaugų kainą.

59. Asmens (šeimos) pajamų apskaičiavimas ir asmens turto vertinimas atliekamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

60. Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus ir seniūnijų socialiniai darbuotojai konsultuoja asmenis (šeimos narius) finansinių galimybių vertinimo, mokėjimo už socialines paslaugas šaltinių parinkimo klausimais ir jiems tarpininkauja.

61. Socialines paslaugas gaunantis asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) pagal sutartyje numatytas sąlygas privalo pranešti Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui apie asmens (šeimos) pajamų, asmens turto pokyčius per šių paslaugų gavimo laiką.

62. Gavus informaciją apie asmens (šeimos) pajamų pokyčius per socialinių paslaugų gavimo laiką, finansinės galimybės iš naujo įvertinamos ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo minėtos informacijos gavimo.

63. Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, gavęs informaciją apie jau gaunančio ilgalaikę socialinę globą asmens turto pokyčius, finansines jo galimybes iš naujo įvertina ne vėliau kaip per vienerius metus nuo minėtos informacijos gavimo.
